

Η ευρωπαϊκή επιλογή

Ενας από τους οξυδερκέστερους εν ζωή ευρωπαίους κοινωνιολόγους, ο 90χρονος Άλεν Τουρέν, σχολίαζε σε μια πρόσφατη συνέντευξή του στη «Ρεπούμπλικα» την κατάσταση της γαλλικής Αριστεράς. «Η Αριστερά δεν καταφέρνει να επανιδρυθεί στη μετακοινωνική εποχή, όπου οι συσχετισμοί δυνάμεων δεν στηρίζονται πια στην παραγωγή» σημείωνε. «Δεν διαθέτει πια μια κοινωνική τάξη αναφοράς. Δεν μπορεί να αποφασίσει ποιος είναι ο ρόλος του κράτους, και κατά συνέπεια του έθνους, στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Δεν έχει ορίζοντα, δεν ενσαρκώνει μια ελπίδα».

Ο Τουρέν είναι αριστερός – όπως είχε πει άλλωστε κάποτε ο Αγγελος Ελεφάντης, όλοι οι διανοούμενοι είναι «αναγκαστικά» αριστεροί. Αυτό δεν τον εμποδίζει όμως να δηλώνει κατηγορηματικά ότι σήμερα μια λέξη μόνο μετράει: η ανταγωνιστικότητα. «Η Αριστερά έχει αρνηθεί να ακολουθήσει μια πραγματική πολιτική εξυγίανσης της οικονομίας. Έχει κάνει την επιλογή να μην κάνει καμιά επιλογή. Θα είμαι ωμός, αλλά στη σημερινή κατάσταση ο μόνος τρόπος να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας είναι με ισοσκελούμενους προϋπολογισμούς».

Μπορεί να υπάρχουν βέβαια και άλλοι τρόποι. Οπως επισήμανε όμως και ο Βαγγέλης Βενιζέλος σε χθεσινή του συνέντευξη στον 9,84, οι ευρωπαίοι σοσιαλιστές δεν μπορούν χρόνια τώρα να τους αρθρώσουν οργανωμένα. Ο Μπλερ προκάλεσε με τον Τρίτο Δρόμο του την αποβιομηκάνιση της Βρετανίας, ο Σρέντερ δημιούργησε μίνι θέσεις εργασίας που αμείβονται όμως με πολύ χαμπούς μισθούς, οι γάλλοι και οι ιταλοί σοσιαλιστές φόρτωσαν το κόστος της κρίσης στα λαϊκά στρώματα μέσω της ανεργίας. Όλες οι στρατηγικές μοιάζουν καταδικασμένες. Η Αριστερά μπορεί τελικά και να πεθάνει.

Είναι άραγε σε θέση η ριζοσπαστική Αριστερά της Ευρώπης να δώσει μια διέξοδο; Αν το γερμανικό Die Linke και το γαλλικό Μέτωπο της Αριστεράς παραμένουν μάλλον περιθωριακά (το δεύτερο μάλιστα δεν είναι, σύμφωνα με τον Τουρέν, και τόσο διαφορετικό από το Εθνικό Μέτωπο της Μαρίν Λεπέν, αφού και τα δύο αποτελούν συμπτώματα της ρίξης του λαού με την πολιτική ελίτ), το ισπανικό Podemos διεκδικεί με αξιώσεις ακόμη και την εξουσία. Είναι αμφιβόλο όμως αν μπορεί να δώσει πειστικές απαντήσεις στην κρίση. Πολύ περισσότερο μάλιστα, αν το φθινόπωρο που θα γίνουν οι εκλογές στην Ισπανία έχει διαψευσθεί με τραγικό τρόπο η «ελληνική Ανοιξη» την οποία επαγγελόταν ο ΣΥΡΙΖΑ.

Το ντοκιμαντέρ των Αναλίζα Πίρας και Μπιλ Εμπ με τίτλο «The Great European Disaster Movie», που προβλήθηκε πριν από λίγες ημέρες από το BBC και συζητείται πολύ στον ευρωπαϊκό Τύπο, ξεκινά σε ένα αεροπλάνο που κατευθύνεται προς το Βερολίνο μια ημέρα στο προσεχές μέλλον. «Τι πάτε να κάνετε;» ρωτά ένα κοριτσάκι τον διπλανό της. «Να μιλήσω σε ένα συνέδριο για την Ευρωπαϊκή Ένωση» απαντά εκείνος. «Τι είναι αυτό;» επιμένει το κορίτσι, που είναι και κόρη της σκηνοθέτιδας. Κι εκείνος προσπαθεί να της εξηγήσει, αλλά δυσκολεύεται και δεν ακούγεται πολύ πειστικός. Η ταινία είναι απαισιόδοξη, το λέει και ο τίτλος, η ΕΕ θα διαλυθεί και η διάλυση θα αρχίσει φυσικά από την Ελλάδα.

Ισως εν τέλει αυτή να είναι η λύση για τη χειμάζομενη Αριστερά: να δώσει τις απαντήσεις που περιμένει το κοριτσάκι. Να κάνει, με άλλα λόγια, την ευρωπαϊκή επιλογή.